

05.05.2017

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32, 00023 Valtioneuvosto

Viite Lausuntopyyntö 1.2.2017 TEM/2555/08.04.01/2016

TEOLLISUUDEN VOIMA OYJ:N OLKILUOTO 1 JA 2 YDINVOIMALAITOSYKSIKÖIDEN KÄYTTÖÄ KOSKEVA LUPAHAKEMUS

Työ ja elinkeinoministeriö on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa Olkiluoto 1 ja 2 ydinvoimalaitosten käyttöluvan pidentämiseksi 20 vuodella vuoteen 2038 asti. Haettu käyttöluva mahdollistaa myös toiminnot, joilla huolehditaan reaktoreiden toiminnasta syntyvän matala- ja keskiaktiivisesta jätteen ja käytetyn polttoaineen välivarastoinnista nykyisillä käytännöllä.

Hakemuksen perusteluissa korostetaan Olkiluoto 1 ja 2 reaktoreiden hyvää turvallisuushistoriaa. Tämä perustelu on sopusoinnussa sen kanssa, mitä Säteilyturvakeskus on vuosikertomuksessaan ja yksityiskohtaisemmin ydinenergian käytön turvallisuusvalvonnan vuosittaisessa raportissaan viestittänyt sosiaali- ja terveysministeriölle.

Sosiaali- ja terveysministeriö korostaa, että Olkiluodon 1 ja 2 uuden käyttöluvan hyväksyttävyyden määrää viime kädessä Säteilyturvakeskus, jonka on määrä vuoden 2017 lopussa antaa turvallisuusarvionsa nyt lausuttavasta lupahakemuksesta.

Nyt lausuttavana olevassa lupahakemuksessa ei mainita radioaktiivisten pienjätteiden sijoittamista Olkiluodossa sijaitsevaan matala- ja keskiaktiivisen jätteen Voimalaitosjäteluolaan (VLJ), jonka käyttäminen ydinvoimalaitoksen jätehuollollisiin tarkoituksiin on kuitenkin lausuntopyynnön piirissä. Näiden radioaktiivisten pienjätteiden luvitusta ei määritellä ydinvoimalaitosten käyttöluvan ehdoissa, vaan niiden luvitus tapahtuu VLJ-luolan käyttöluvan ehdoissa.

Nykyiset ydinvoimalaitosten käyttöluvut eivät salli kuin ydinvoimaloista peräisin olevan jätteen käsittelyä ennen niiden välivarastointia ja loppusijoitusta. Olkiluodon Loviisan voimalaitoksilla on vakiintuneet käytännöt ja koetellut teknologiat rutiinikäytössä voimalaitosjätteestä huolehdittaessa. Niitä myös jatkuvasti kehitetään tutkimuksen avulla vastaamaan entistä paremmin säteily- ja ydinturvallisuuden vaatimuksia. Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että nämä käytännöt ja teknologiat soveltuisivat hyvin myös radioaktiivisten pienjätteiden käsittelyyn.

Sosiaali- ja terveysministeriö toivoo, että Työ- ja elinkeinoministeriön kohdakkoin alkavassa ydinjätehuollon nykytilaa ja tulevaisuutta pohtivassa työryhmässä arvioitaisiin myös mahdollisimman monipuolisesti radioaktiivisten pienjätteiden käsittelyn ja loppusijoittamisen nykytilaa. Sosiaali- ja terveysministeriö toivoo, että työryhmä päätyy myös esittämään toimivia ratkaisuja vuosi sitten Suomen nukliditeknikka Oy:n tiloissa tapahtuneen radioaktiivisen vuodon

vuoksi syntyneeseen tilanteeseen, jossa radioaktiivisten pienjätteiden käsittely ja loppusijoittaminen on valtakunnallisesti vaikeutunut. Ongelma koskee niin terveydenhuollossa kuin opetuksessa, tutkimuksessa ja teollisuudessakin käytettäviä radioaktiivisia aineita sekä säteilylähteitä ja niistä ajan kanssa syntyviä radioaktiivisia pienjätteitä, joita nyt ei voida syntypaikoilta toimittaa edelleen käsiteltäväksi ja loppusijoitettavaksi kuin yksittäistapauksissa. Tällaiset yksittäistapaukset koskevat esimerkiksi sairaaloiden umpilähteitä, joita hankittaessa on ennakolta sovittu lähteen toimittajan kanssa, että se on valmis vastaanottamaan lähteen sen käytön loputtua terveydenhuollossa.

Vuosittain syntyvän radioaktiivisten pienjätteiden määrä on vain häviävän pieni murto-osa verrattuna ydinvoimalaitoksista peräisin olevaan jätemäärään.

Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että kokonaisuus huomioiden olisi tärkeää pyrkiä huolehtimaan radioaktiivisista pienjätteistä siten, että niiden osalta Suomessa voitaisiin jatkossakin tukeutua ydinvoimalaitosten jo rakennettuun koko maailman mittakaavassa ainutlaatuiseseen ydinjätehuollon infrastruktuuriin.

Sosiaali- ja terveysministeriö toivoo, että ydinvoimalaitosten käyttölupiin tai niitä koskevaan muuhun luvitukseen voitaisiin sisällyttää pienjätteiden loppusijoittamisen lisäksi myös niiden nyt vaikeutunut käsittely.

Peruspalveluministeri

Juha Rehula

Lääkintöneuvos

Mikko Paunio

JAKELU

STUK, Länsi-Suomen aluehallintovirasto

TIEDOKSI

Kohdakkoin työnsä aloittava Työ- ja elinkeinoministeriössä ydinjätehuoltoa pohtiva työryhmä

